Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22bdKOMU002/22
Názov predmetu	dejiny žurnalistiky I.
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	doc. PhDr. Ján Višňovský, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie je udelené na základe ústnej záverečnej skúšky, v rámci ktorej študent vedie diskusiu so skúšajúcim a preukazuje schopnosť samostatne argumentovať a flexibilne reagovať v rámci konverzácie zameranej na riešené tematické okruhy. Ústna skúška predstavuje 100 % hodnotenia.

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92 – 100 %›;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83 – 91 %›;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74 – 82 %›;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65 – 73 %›;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56 – 64 %›;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0 – 55 %›.

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe. Povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. max. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na výučbe, pričom poslucháč absolvuje záverečnú skúšku v zmysle vyššie uvedených pokynov. Absencie nad rámec povoleného množstva sú zdôvodňované a ospravedlňované individuálne, avšak do úvahy sa berú len relevantné dôvody a nepredvídateľné závažné okolnosti. Ospravedlnenia sa predkladajú v písomnej forme na vyučovaní alebo (e-mailom).

Váha hodnotenia predmetu (priebežné/záverečné)

záverečné hodnotenie

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získa tieto 1) vedomosti, 2) zručnosti a 3) kompetencie:

1) Teoretické zázemie (vedomosti):
• dokáže definovať novinárstvo a pozná podmienky jeho vzniku,
• rozumie typológii novinárstva, pozná rozdiely medzi novinami a časopismi,
• orientuje sa v typológii novinárstva na území Slovenska,
• orientuje sa v typológii britského a amerického novinárstva,
• ovláda špecifiká vývoja novinárstva na území Slovenska do roku 1918, vo Veľkej Británii a v Spojených

štátoch amerických,
• rozumie rozdielom medzi novinárstvom na Slovensku a v zahraničí, a to na príkladoch z praxe.

3) Kompetencie:
• naučí sa charakterizovať základnú typológiu novinárstva,
• chápe typológiu novinárstva na území Slovenska a jeho základné vývinové špecifiká,
• chápe typologické znaky zahraničných novinárstiev (anglického a amerického),
• je schopný na základe získaných teoretických poznatkov analyzovať a kriticky reflektovať problémy novinárstva v jednotlivých etapách jeho historického vývoja,
• je schopný posúdiť problémy slovenského novinárstva v historickej perspektíve,
• chápe rozdiely medzi novinárstvom na Slovensku a v zahraničí a je schopný ich identifikovať a vysvetliť na konkrétnych príkladoch z novinárskej praxe.

Stručná osnova predmetu

1. Základné pojmy teórie masovej komunikácie a novinárstva. Noviny a časopisy.
2. Predchodcovia novín a podmienky vzniku periodickej tlače.
3. Vznik novinárstva na Slovensku a jeho európsky kontext.
4. Latinská periodická tlač na Slovensku. Nova Posoniensia a Juraj Palkovič.
5. Vznik slovenskej politickej žurnalistiky. Ľudovít Štúr a Slovenské národné noviny.
6. Slovenské novinárstvo v poštúrovskom období. Pešťbudínske vedomosti a Národné noviny.
7. Rozvoj slovenskej periodickej tlače do roku 1918. Slovenský denník a Milan Hodža.
8. Vývoj britského novinárstva. The Times a nová žurnalistika.
9. Vývoj amerického novinárstva. Grajciarová tlač, žltá žurnalistika a The New York Times.
10. Začiatky rozhlasovej a televíznej žurnalistiky na Slovensku.
11. Vývoj rozhlasovej a televíznej žurnalistiky vo Veľkej Británii a v USA do roku 1960.
12. Opakovanie a zhrnutie poznatkov.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

100 hodín

Odporúčaná literatúra

Duchkowitsch, W., Serafínová, D. & Vatrál, J. (2007). Dejiny slovenského novinárstva.
Vývoj novinárstva na Slovensku v kontexte podunajskej monarchie. Katolícka univerzita v Ružomberku,
Hacek, J., Sámelová, A. & Stanková, M. (2019). Novinárska prvouka. Slovník základných pojmov žurnalistiky. Fif UK.
Višňovský, J. (2013). Televízia vo Veľkej Británii: história, fakty, súvislosti. FMK UCM.
Višňovský, J. (2014). Televízia v Spojených štátoch amerických: história, fakty, súvislosti. FMK UCM.
Višňovský, J., Mináriková, J., & Kapec, M. (2022). Slovenský mediálny priemysel. Wolters Kluwer. Vojtek, J., Jenča, I., Holieštiak, P. & Višňovský, J. (2010). Dejiny svetových novinárstiev (anglického a amerického). FMK UCM.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský